

แผนแม่บทแก้ปัญหาการทำลายป่า หรือจะเป็น ยุทธการรื้อบ้าน ไล่คน อีกครั้ง!

written by กองบรรณาธิการ | มกราคม 18, 2015

คณะกรรมการความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้ประกาศที่จะยุติความขัดแย้งประเด็นสิทธิในที่ดินทำกินระหว่างชุมชนที่อาศัยอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติกับรัฐไทย ถึงแม้ว่าหัวหน้าคณะผู้ยึดอำนาจการปกครอง พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา จะร้องขอ “ความร่วมมืออย่างจริงจังและโปร่งใสของทุกฝ่าย” ในการแก้ปัญหา แต่ยุทธวิธีที่ทางคสช.ได้นำมาใช้จัดการกับชุมชนที่อาศัยอยู่กับป่านั้นไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมแต่อย่างใด

ในวันที่ 17 มิถุนายน 2557 คสช. ออกคำสั่งที่ 64/2557 ซึ่งเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่รัฐสามารถปฏิบัติการหยุดการบุกรุกป่าไม้ โดยการไล่หรือผู้บุกรุกที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ และต่อมาในเดือนสิงหาคม ทางคสช. ก็ได้ประกาศใช้แผนแม่บทแก้ไขปัญหาการทำลายทรัพยากรป่าไม้ ซึ่งเป็นแผนปฏิบัติการสืบเนื่องมาจากคำสั่งที่ 64/2557 โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ในประเทศให้ได้ 40% ภายในสิบปี

วาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับแผนแม่บท คือ การกล่าวอ้างว่า “นายทุน” เป็นผู้ตักตวงผลประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและเป็นผู้ทำลายป่าไม้ในประเทศ ซึ่งรัฐจะต้องหยุดยั้งนายทุนเหล่านี้ จากนั้นทางคสช. ได้ออกคำสั่งที่ 66/2557 ที่ระบุว่า การกระทำใดๆ ต้องไม่ส่งผลกระทบต่อประชาชนผู้ยากไร้และผู้ไร้ที่ดินทำกินซึ่งอาศัยอยู่ในพื้นที่เดิมต่างๆ ก่อนคำสั่งมีผลบังคับใช้ คำสั่งเพิ่มเติมดังกล่าวทำให้ คสช. ดูเหมือนมีความจริงจังและปรารถนาที่จะจัดการกับนายทุน

แต่ตามที่ทางคสช. ได้นำเอาแผนแม่บท มาประกาศใช้ ชาวบ้านคนยากไร้ที่อาศัยอยู่กับป่ามาหลายทศวรรษกลับถูกทหารและเจ้าหน้าที่รัฐระบุว่าเป็น “นายทุน” ทำให้ชาวบ้านสูญเสียสิทธิที่จะได้รับการปกป้องตามคำสั่งที่ 66 และทางคสช. ยังได้กล่าวหาชาวบ้านในบางพื้นที่โดยปราศจากหลักฐานใดๆ ว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับวงจรการผลิตลงทุนโดยนายทุนผู้มั่งคั่ง

ชุมชนและหมู่บ้านหลายแห่งในภาคอีสานได้รับผลกระทบจากคำสั่งดังกล่าวโดยตรง ซึ่งคสช. ได้ดำเนินการจับกุมชาวบ้าน 17 คน ข้อนาบุกรุกพื้นที่ป่าและได้ทำการยึดพื้นที่ทำกินคืนจากชาวบ้านจำนวน 70 ครัวเรือนในอำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ และเช่นเดียวกันในอำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร ทหารและเจ้าหน้าที่รับได้ดำเนินคดีข้อนาบุกรุกพื้นที่ป่าสงวนกับชาวบ้าน 37 คนและทำการตัดต้นยางพาราชาวบ้านทั้งหมดกว่า 383 ไร่ ถ้าหากว่าศาลตัดสินว่าชาวบ้านเป็นผู้บุกรุกจริง พวกเขาจะต้องถูกจำคุกมากถึงสองปี

ในอำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ชาวบ้านบ่อแก้วและชุมชนโคกยาวกำลังเผชิญกับการไล่รื้อออกจากพื้นที่และที่ทำกินเดิมของตนเองหลังจากที่ทหารได้เข้ามาติดป้ายประกาศให้ย้ายออกจากพื้นที่โดยด่วน และที่ชุมชนบ้านเก่าบวทร อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ชาวบ้านมากกว่า 1,000 คนถูกไล่รื้อออกจากบ้านและที่ทำกินเดิมของตนเอง

ในเดือนพฤศจิกายน คสช. รายงานว่าได้ดำเนินคดีกับผู้บุกรุกพื้นที่ป่าจำนวน 501 คนและได้เข้ายึดคืนพื้นที่จำนวน 343,750 ไร่ ทั่วประเทศ ปัจจุบันทางคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกล่าวว่าได้รับร้องเรียนการละเมิดสิทธิในที่ดินทำกินเพียง 32 ราย แต่เชื่อว่ามีชาวบ้านและชุมชนที่ได้รับผลกระทบมากกว่านั้น

สงครามทางคืนพื้นที่ป่าของทางคสช.ได้สร้างผลกระทบอันโหดร้ายและไม่มีประโยชน์อันใด แทนที่จะแก้ปัญหาระหว่างทั้งสองฝ่ายอย่างเป็นธรรม แต่กลับเลือกที่จะไม่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมพูดคุยเกี่ยวกับความขัดแย้งที่ดินทำกิน การประกาศใช้กฎอัยการศึกทำให้ชาวบ้านไม่สามารถแสดงออกหรือคัดค้านภายใต้การเคลื่อนไหวกฎหมายประชาชนในทุกระดับทางสังคม ชาวบ้านทำได้เพียงแต่รอคอยถึงวันที่พวกเขาจะสามารถแสดงออกและเรียกร้องสิทธิของตนเอง เพื่อที่พวกเขาจะสามารถมีโอกาสได้ทำกินและกลับไปอยู่บนผืนดินของตนเองอีกครั้ง...

จัดทำโดย นายพอล ชัลลิวาน และ นายไวล์เดอร์ นิโคลสัน

ข้อมูลเพิ่มเติม

ติดต่อ: **กลุ่มศึกษาปัญหาที่ดินภาคอีสาน** (กป.อพช.) ภาคอีสาน

686/5 ซอยวุฒาราม ถนนหน้าเมือง อ. เมือง จ. ขอนแก่น 40000

โทรศัพท์ /แฟกซ์ 043-228992 /322267